

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DIGITÁLNÍ UČEBNÍ MATERIÁL

škola	Střední škola F. D. Roosevelta pro tělesně postižené, Brno, Křižíkova 11
číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.1037
číslo učebního materiálu	VY_32_INOVACE_ZIL_EL_123_06
předmět, tematický celek	Základy elektrotechniky a elektroniky
ročník	První, druhý a třetí
datum vytvoření	2013
anotace	Materiál obsahuje řešené příklady na téma elektrický odpor materiálu a vodivost
metodická poznámka	Určeno pro práci s dataprojektorem a bílou keramickou tabulí. Příklady lze řešit na tabuli, nebo je mohou žáci řešit samostatně a nakonec pro kontrolu výsledků odhalit správné řešení.
autor	Ing. Olga Žilková
licence (není-li vyplněno, je materiál ze zdrojů autora)	T. Hajach, M. Tuma, E. Šteliarová: Základy elektrotechniky 1. Bratislava 1984

2

Elektrický odpor a elektrická vodivost

$$R = \rho \cdot \frac{l}{S}$$

$$G = \frac{1}{R}$$

3

Odpor vodiče

Jaký odpor má hliníkový vodič s průřezem 25 mm^2 a délkou $0,5 \text{ km}$? Měrný elektrický odpor hliníku je $0,027 \text{ } \mu\Omega\text{m}$.

■ **Dáno:**

- $l = 0,5 \text{ km} = 500 \text{ m}$
- $S = 25 \text{ mm}^2 = 25 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2$
- $\underline{\rho_{\text{Al}} = 0,027 \text{ } \mu\Omega\text{m} = 0,027 \cdot 10^{-6} \text{ } \Omega\text{m}}$
- $R = ? [\Omega]$

4

Odpor vodiče

■ Řešení:

$$R = \rho \cdot \frac{l}{S}$$

$$R = 0,027 \cdot 10^{-6} \cdot \frac{500}{25 \cdot 10^{-6}}$$

$$R = 0,54 \, \Omega = 540 \, \text{m}\Omega$$

Odpor hliníkového vodiče je 540 mΩ.

■ Dáno:

- $l = 0,5 \, \text{km} = 500 \, \text{m}$
- $S = 25 \, \text{mm}^2 = 25 \cdot 10^{-6} \, \text{m}^2$
- $\rho_{\text{Al}} = 0,027 \, \mu\Omega\text{m} = 0,027 \cdot 10^{-6} \, \Omega\text{m}$
- $R = ? \, [\Omega]$

5

Odpor vodiče

Jaký odpor má měděný vodič s průřezem $3,56 \text{ mm}^2$ a délkou $0,1 \text{ km}$? Měrný elektrický odpor mědi je $0,0178 \mu\Omega\text{m}$.

■ Dáno:

- $l = 0,1 \text{ km} = 100 \text{ m}$
- $S = 3,56 \text{ mm}^2 = 3,56 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2$
- $\underline{\rho_{\text{Cu}} = 0,0178 \mu\Omega\text{m} = 0,0178 \cdot 10^{-6} \Omega\text{m}}$
- $R = ? [\Omega]$

6

Odpor vodiče

■ Řešení:

$$R = \rho \cdot \frac{l}{S}$$

$$R = 0,0178 \cdot 10^{-6} \cdot \frac{100}{3,56 \cdot 10^{-6}}$$

$$R = 0,5 \, \Omega = 500 \, \text{m}\Omega$$

Odpor měděného vodiče je 500 mΩ.

■ Dáno:

- $l = 0,1 \, \text{km} = 100 \, \text{m}$
- $S = 3,56 \, \text{mm}^2 = 3,56 \cdot 10^{-6} \, \text{m}^2$
- $\rho_{\text{Cu}} = 0,0178 \, \mu\Omega\text{m} = 0,0178 \cdot 10^{-6} \, \Omega\text{m}$
- $R = ? \, [\Omega]$

7

Odpor vodiče

Jaký odpor a jakou vodivost má zinkový vodič s průřezem 10 mm^2 a délkou $0,1 \text{ km}$?
Měrný elektrický odpor zinku je $0,06 \mu\Omega\text{m}$.

■ Dáno:

- $l = 0,1 \text{ km} = 100 \text{ m}$
- $S = 10 \text{ mm}^2 = 10 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2$
- $\underline{\rho_{\text{Zn}} = 0,06 \mu\Omega\text{m} = 0,06 \cdot 10^{-6} \Omega\text{m}}$
- $R = ? [\Omega]$
- $G = ? [\text{S}]$

8

Odpor vodiče

■ Řešení:

$$R = \rho \cdot \frac{l}{S}$$

$$R = 0,06 \cdot 10^{-6} \cdot \frac{100}{10 \cdot 10^{-6}}$$

$$R = 0,6 \, \Omega = 600 \, \text{m}\Omega$$

Odpor zinkového vodiče je 600 mΩ.

■ Dáno:

- $l = 0,1 \, \text{km} = 100 \, \text{m}$
- $S = 10 \, \text{mm}^2 = 10 \cdot 10^{-6} \, \text{m}^2$
- $\rho_{\text{Zn}} = 0,06 \, \mu\Omega\text{m} = 0,06 \cdot 10^{-6} \, \Omega\text{m}$
- $R = ? \, [\Omega]$

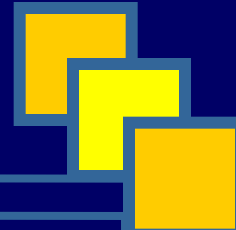

9

Vodivost
vodiče

■ Řešení:

$$R = 0,6 \, \Omega = 600 \, \text{m}\Omega$$

$$G = \frac{1}{R}$$

$$G = \frac{1}{0,6} = 1,6\overline{6} \, \text{S}$$

Vodivost zinkového vodiče je 1,7 S.

10

Odpor vodiče

Jaký odpor má konstantanový drát s průřezem 2 mm^2 a délkou $0,1 \text{ km}$? Měrný elektrický odpor konstantanu je $0,5 \mu\Omega\text{m}$.

■ **Dáno:**

- $l = 0,1 \text{ km} = 100 \text{ m}$
- $S = 2 \text{ mm}^2 = 2 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2$
- $\rho = 0,5 \mu\Omega\text{m} = 0,5 \cdot 10^{-6} \Omega\text{m}$
- **$R = ? [\text{W}]$**

11

Odpor vodiče

■ Řešení:

$$R = \rho \cdot \frac{l}{S}$$

$$R = 0,5 \cdot 10^{-6} \cdot \frac{100}{2 \cdot 10^{-6}}$$

$$R = 25 \Omega$$

Odpor konstantanového drátu je 25Ω .

■ Dáno:

- $l = 0,1 \text{ km} = 100 \text{ m}$
- $S = 2 \text{ mm}^2 = 2 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2$
- $\rho = 0,5 \mu\Omega\text{m} = 0,5 \cdot 10^{-6} \Omega\text{m}$
- $R = ? [\Omega]$

12

Odpor vodiče

Jakou délku má konstantanový drát s průměrem 2 mm a odporem 50 Ω ? Měrný elektrický odpor konstantanu je 0,5 $\mu\Omega\text{m}$.

■ Dáno:

- $R = 50 \Omega$
- $d = 2 \text{ mm} \rightarrow r = 1 \text{ mm} = 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}$
- $\rho = 0,5 \mu\Omega\text{m} = 0,5 \cdot 10^{-6} \Omega\text{m}$
- $l = ? [\text{m}]$

13

Odpor vodiče

■ Řešení:

■ Dáno:

- $R = 50 \Omega$
- $d = 2 \text{ mm} \rightarrow r = 1 \text{ mm} = 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}$
- $\rho = 0,5 \mu\Omega\text{m} = 0,5 \cdot 10^{-6} \Omega\text{m}$
- $l = ? [\text{m}]$

$$S = \pi \cdot r^2$$

$$S = 3,14 \cdot (1 \cdot 10^{-3})^2$$

$$S = 3,14 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2$$

Průřez konstantanového drátu je $3,14 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2$.

14

Odpor vodiče

■ Řešení:

$$R = \rho \cdot \frac{l}{S}$$

$$50 = 0,5 \cdot 10^{-6} \cdot \frac{l}{3,14 \cdot 10^{-6}}$$

$$\frac{50}{0,5} \cdot 3,14 = l$$

$$l = 314\text{m}$$

Délka konstantanového drátu je 314m.

■ Dáno:

- $R = 50 \Omega$
- $d = 2 \text{ mm} \rightarrow r = 1 \text{ mm} = 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}$
- $\rho = 0,5 \mu\Omega\text{m} = 0,5 \cdot 10^{-6} \Omega\text{m}$
- $l = ? [\text{m}]$

15

Odpor vodiče

Jaká je rezistivita (měrný odpor) vodiče s průřezem 2 mm^2 a délkou $0,1 \text{ km}$ s elektrickým odporem 25Ω ?

■ Dáno:

- $l = 0,1 \text{ km} = 100 \text{ m}$
- $S = 2 \text{ mm}^2 = 2 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2$
- $R = 25 \Omega$
- $\rho = ? [\mu\Omega\text{m}]$

16

Odpor vodiče

■ Řešení:

$$R = \rho \cdot \frac{l}{S}$$
$$25 = \rho \cdot \frac{100}{2 \cdot 10^{-6}}$$

$$\rho = 0,5 \mu\Omega\text{m}$$

Rezistivita, měrný odpor vodiče je $0,5 \mu\Omega\text{m}$.

■ Dáno:

- $l = 0,1 \text{ km} = 100 \text{ m}$
- $S = 2 \text{ mm}^2 = 2 \cdot 10^{-6} \text{ m}^2$
- $R = 25 \Omega$
- $\rho = ? [\mu\Omega\text{m}]$